

Sygn. akt: I C 1079/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2014 r.

Sąd Rejonowy w Prudniku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Izabela Kaplita
Protokolant:	st. sekr. sądowy Jolanta Licznar

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2014 r. w Prudniku

sprawy z powództwa **B. W., M. W.**

przeciwko (...) **S.A w W.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A w W. na rzecz powódki B. W. kwotę 30.000,00zł. (trzydzieści tysięcy złotych 00/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 27 czerwca 2013r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego (...) S.A w W. na rzecz powódki M. W. kwotę 30.000,00zł. (trzydzieści tysięcy złotych 00/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 27 czerwca 2013r. do dnia zapłaty,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki M. W. kwotę 1983,40zł. (jeden tysiąc dziewięćset osiemdziesiąt trzy złotych 40/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 480,00zł.(czteryście osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

IV. zasądza od pozwanego na rzecz powódki B. W. kwotę 480,00zł. (czteryście osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

V. zasądza od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (kasa tut. sądu) kwotę 1.500,00zł. (jeden tysiąc pięćset złotych 00/100) tytułem opłaty sądowej od której powódka była zwolniona, pozostałą częścią opłaty sądowej obciążając Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 1079/13

UZASADNIENIE

B. W. i M. W., reprezentowane przez profesjonalnego pełnomocnika, pozwem z dnia 10 października 2013 r. skierowanym przeciwko (...) S.A. w W. domagały się:

1) zasądzenia od pozwanej na rzecz powódki B. W. kwoty 50.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznana krzywdę wywołaną naruszeniem dóbr osobistych wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę liczonymi od dnia

27.06.2013 r. do dnia zapłaty;

2) zasądzenia od pozwanej na rzecz powódki M. W. kwoty 50.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznana krzywdę wywołaną naruszeniem dóbr osobistych wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę liczonymi od dnia 27.06.2013 r. do dnia zapłaty;

3) zasądzenia od pozwanej na rzecz powódek kosztów procesu wg norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego;

4) zwolnienia powódki B. W. od kosztów sądowych w całości.

Uzasadniając swoje stanowisko pełnomocnik powódek wskazała, iż w dniu 30.05.2005 r. doszło do wypadku komunikacyjnego, wskutek którego zginął 26-letni J. W. (1) – brat powódek. Dalej podała, iż w dniu 23.05.2013 r. pełnomocnik powódek skierował do pozwanej żądanie zapłaty na rzecz powódek zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych powódek. Pozwana odmówiła zapłaty zadośćuczynienia. Pełnomocnik podniosła, iż zmarły J. W. (1) w chwili tragicznego zdarzenia miał 26 lat. Mieszkał wspólnie z żoną i małoletnim dziećmi w tym samym domu, w którym piętro wyżej mieszkały powódki. Powódki zawsze mogły liczyć nie tylko na pomoc brata, ale także na wsparcie psychiczne w każdej sytuacji życiowej. Więzy rodzinne i duchowe powódek ze zmarłym bratem były bardzo serdeczne i bardzo bliskie, rodzeństwo było ze sobą bardzo zżyte. Dalej pełnomocnik podniosła, iż powódki miały w starszym bracie ogromne wsparcie, czuły się przy nim bezpieczne. Dalej podała, iż między powódką M. W.

a zmarłym bratem J. W. (1) różnica wieku wynosiła około 3 lata, dlatego ich więzi miały charakter bardziej przyjacielski, zwierali się sobie, chodzili razem do wspólnych przyjaciół, wymieniali wiedzę, natomiast najmłodsza z rodzeństwa - powódka B. W. (różnica wieku ok. 14 lat) była przez brata rozpieszczana, obejmowana jego opieką w jeszcze większym zakresie niż starsza M.. Pełnomocnik podniosła, iż po tragicznym zdarzeniu z dnia 30.05.2005 r. powódki boleśnie odczuwają w codziennym życiu oraz podczas różnych uroczystości rodzinnych i świąt brak jedynego brata J. W. (1). W związku z tym należy uznać, że w sposób nieodwracalny zostały naruszone osobiste powódek w postaci prawa do życia w pełnej rodzinie, posiadania brata, utraty emocjonalnej i więzi rodzinnych z jedynym bratem. Skoro zaś sprawca wypadku został skazany prawomocnym wyrokiem, należy uznać, że doszło do zawinionego i bezprawnego naruszenia dóbr osobistych powódek; z tych też względów roszczenie powódek o zadośćuczynienie z powodu utraty więzi rodzinnej z bratem jest w pełni uzasadnione na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 24 kc, a kwoty zadośćuczynień dochodzone niniejszym pozwem nie są wygórowane, biorąc pod uwagę trwałe i nieodwracalne naruszenie dóbr osobistych powódek w postaci zerwania więzi rodzinnych z bratem.

Ustosunkowując się do żądania odsetek pełnomocnik powódki wskazała, iż żądanie zapłaty zadośćuczynień na rzecz powódek zostało skierowane do pozwanej w dniu 24.05.2013 r. Uwzględniając czas niezbędny na doręczenie, pozwana otrzymała zgłoszenie najpóźniej

w dniu 27.05.2013 r., a zatem winna była w terminie 30 dni od tej daty, tj. najpóźniej w dniu 26.06.2013 r. dokonać zapłaty zadośćuczynienia.

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik strony pozwanej wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódek na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pełnomocnik pozwanego zarzuciła, iż dopiero wprowadzony art. 446 § 4 kc umożliwia stronom uzyskanie zadośćuczynienia za straty moralne z powodu śmierci osoby bliskiej. Przepis ten ma zastosowanie do zdarzeń, które miały miejsce po dniu 3 sierpnia 2008 roku. Pełnomocnik zarzuciła, iż śmierć poszkodowanego miała miejsce w maju 2005 roku, zatem nie sposób zgodzić się z twierdzeniem powódek ani też ze wskazanym stanowiskiem SN, iż zasądzenie zadośćuczynienia na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc jest dopuszczalne.

Z ostrożności procesowej pełnomocnik pozwanego zarzuciła, iż aby uznać, że wskutek śmierci poszkodowanego wystąpiła krzywda, musi wystąpić doznanie wstrząsu psychicznego w takim stopniu, aby doprowadził do rozstroju

zdrowia kwalifikowanego w kategoriach medycznych jako choroba psychiczna. Sam ból, poczucie osamotnienia, nie może stanowić podstawy do żądania odszkodowania (wyrok SN z 30.06.2004, IV CK 445/03). Reakcja żałobna po nagłej i niespodziewanej śmierci osoby bliskiej jest reakcją normalną i nie stanowi rozstroju zdrowia. Dalej zarzuciła, iż w związku ze śmiercią poszkodowanego, powódki nie były zmuszone do zmiany planów życiowych. Na podkreślenie zasługuje też fakt, że poszkodowany posiadał własną rodzinę, nie był ustanowiony rodziną zastępczą i nie sprawował opieki nad powódkami. Naturalne jest, że rodzeństwo zakłada własne rodziny i posiada własne życie, zaś więzi z czasem ulegają osłabieniu w miarę konieczności koncentrowania się na własnym życiu rodzinnym. Jednocześnie pełnomocnik zarzuciła, iż kwoty żądane przez powódki są znacznie zawyżone a zasadzane obecnie przez sądy zadośćuczynienia na podstawie art. 446 § 4 kc wynoszą do 10.000 zł.

Nadto pełnomocnik zarzuciła, że odsetki od zadośćuczynienia należą się od dnia wyrokowania.

Postanowieniem z dnia 30 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy w Prudniku zwolnił powódkę B. W. od kosztów sądowych w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30.05.2005 r. doszło do wypadku komunikacyjnego, wskutek którego zginął 26-letni J. W. (1) – brat powódek B. W. i M. W..

(dowód:

- kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu J. W. (1) k. 18
- kserokopie odpisów skróconych aktów urodzeń powódek k. 19, 20
- odpis wyroku II K 207/05 k. 21-22
- akta szkodowe – załącznik do akt)

Sprawca wypadku został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 13.09.2005 r., sygn. akt II K 207/05. Sprawca ubezpieczony był w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w zakładzie pozwanego.

(dowód: odpis wyroku II K 207/05 k. 21-22)

W dniu 23.05.2013 r. pełnomocnik powódek skierował do pozwanej żądanie zapłaty rzecz powódek zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych powódek. Strona pozwana otrzymała zgłoszenie najpóźniej w dniu 27.05.2013r.; odmówiła zapłaty zadośćuczynienia.

(dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 23.05.2013r. k 23-26
- pismo z dnia 24.07.2013r. k. 27-28
- akta szkodowe – załącznik do akt)

Zmarły J. W. (1) w chwili tragicznego zdarzenia był w pełni sił życiowych. Mieszkał wspólnie z żoną i małoletnimi dziećmi w tym samym domu, w którym piętro wyżej mieszkały powódki. Powódki zawsze mogły liczyć nie tylko na pomoc brata, ale także na wsparcie psychiczne w każdej sytuacji życiowej. Więzy rodzinne i duchowe powódek ze zmarłym bratem były bardzo serdeczne i bardzo bliskie, rodzeństwo było ze sobą bardzo zżyte, razem się wychowali, spędzali ze sobą dużo czasu, pomagali sobie i wspierali się nawzajem. Powódki miały w starszym bracie wsparcie,

czuły się przy nim bezpieczne. J. W. (1) miał zdolności techniczne, umiał dużo rzeczy zrobić lub naprawić, więc i w tym względzie siostry mogły liczyć na pomoc starszego brata.

Między powódką M. W. a zmarłym bratem J. W. (1) różnica wieku wynosiła około 3 lata, dlatego ich więzi miały charakter bardziej przyjacielski, zwierali się sobie, mieli wspólnych przyjaciół, wymieniali się wiedzą. Ponadto powódka B. W. (różnica wieku ok. 14 lat) była przez brata rozpieszczana, obejmowana jego opieką w jeszcze większym zakresie niż starsza M.. Zmarły brat J. W. (1) był ogólnie bardzo lubiany, powódki były z niego dumne.

(dowód:

- zeznania świadka R. K. k. 60
- zeznania świadka I. S. k.60-61
- zeznania świadka J. W. (2) k. 61
- zeznania świadka A. W. k. 61
- przesłuchanie powódki M. W. k. 61-62
- przesłuchanie powódki B. W. k. 62)

M. W. wskutek śmierci brata załamała się psychicznie, cierpiała na silną nerwicę, bała się wychodzić z domu. Powódka przez 3 miesiące nie studiowała, przerwała studia i leczyła się psychiatrycznie, brała leki psychotropowe. Po trzech miesiącach powódka obroniła pracę magisterską, po studiach wyjechała do Anglii, gdzie mieszka i pracuje w domu starców.

Zmarły J. W. (1) z racji dużej różnicy wieku pomagał matce wychowywać młodszą siostrę B. W.; odprowadzał ją do szkoły, chodził na spacer, pomagał w odrabianiu lekcji. J. W. (1) zabierał młodszą siostrę w odwiedziny do swoich teściów do P..

Rodzeństwo zawsze spędzało razem święta, obchodziło uroczystości rodzinne, nawet wtedy kiedy J. W. (1) założył swoją rodzinę.

(dowód:

- zeznania świadka R. K. k. 60
- zeznania świadka I. S. k.60-61
- zeznania świadka J. W. (2) k. 61
- zeznania świadka A. W. k. 61
- przesłuchanie powódki M. W. k. 61-62
- przesłuchanie powódki B. W. k. 62)

Po tragicznym zdarzeniu z dnia 30.05.2005 r. powódki odczuwają w codziennym życiu oraz podczas różnych uroczystości rodzinnych i świąt brak jedyne go brata J. W. (1). W związku z tym powódki odczuwają przygnębienie, apatię, zniechęcenie i mają poczucie krzywdy, niemożliwej do naprawienia.

Powódki przy każdej okazji odwiedzają grób brata, zachowały po nim pamiątki, zdjęcia.

M. W. bardziej przeżyła śmierć brata niż matki, albowiem brat zmarł tragicznie, niespodziewanie, zaś jej matka chorowała. Powódka zdążyła się oswoić z faktem,

iż matka umrze.

(dowód:

- zeznania świadka R. K. k. 60
- zeznania świadka I. S. k.60-61
- zeznania świadka J. W. (2) k. 61
- zeznania świadka A. W. k. 61
- przesłuchanie powódki M. W. k. 61-62
- przesłuchanie powódki B. W. k. 62)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje w części na uwzględnienie.

Podstawę prawną roszczenia stanowi dyspozycja art. 448 kc w zw. z art. 24 kc.

Z uwagi na fakt, iż przedmiotowe zdarzenie miało miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku, tj. przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 maja 2008 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2008 r. Nr 116, poz. 731),

w zakresie oceny skutków przedmiotowego zdarzenia brak było przepisu umożliwiającego bezpośrednio domaganie się zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej. W orzecznictwie przyjęła się jednak zasada, zgodnie z którą najbliższemu członkowi rodziny zmarłego,

w sytuacji kiedy jego śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku, przysługuje na podstawie art. 448 kc w związku z art. 24 § 1 kc zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010 r., sygn. akt III CZP 76/10, Lex nr 604152; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r., sygn. akt IV CSK 307/09, OSP 2011/2/15).

Z przepisu art. 24 § 1 kc wynika, iż nie każde naruszenie dobra osobistego umożliwia wystąpienie z roszczeniami ochronnymi. Jest to możliwe dopiero wtedy, gdy działanie naruszającego będzie bezprawne, tj. sprzeczne z prawem lub godzące w zasady współżycia społecznego. Ciężar wykazania, że nastąpiło naruszenie dobra osobistego, zgodnie z art. 6 kc spoczywa na powodzie. Pozwany zaś, w celu uwolnienia się od odpowiedzialności, może wówczas wykazać, iż jego działanie naruszające dobro osobiste powoda nie ma charakteru bezprawnego.

W ocenie Sądu naruszenie dóbr osobistych powódek zostało przez nie wykazane.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o dowody z dokumentów w postaci akt szkodowych, odpisów aktów stanu cywilnego a także z zeznań świadków oraz przesłuchania samych powódek.

W rozpoznawanej sprawie poza sporem pozostaje okoliczność, iż skazany sprawca wypadku, za którego strona pozwana odpowiada gwarancyjnie, dopuścił się nieumyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, czego skutkiem była śmierć brata powódek. Postępowanie dowodowe wykazało, że więź między powódkami, a bratem była silna. Tym samym jego przedwczesna śmierć naruszyła dobro osobiste powódek, jakim jest więź rodzinna. W takim wypadku zadośćuczynienie ma zrekompensować, niezależnie od bólu spowodowanego śmiercią osoby bliskiej, właśnie krzywdę spowodowaną przedwczesną utratą członka rodziny. Skoro szerokie ujęcie art. 448 kc pozwala na zasądzenie zadośćuczynienia za naruszenie każdego dobra osobistego, a w rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia

z zawinionym działaniem sprawcy wypadku komunikacyjnego, który powodując śmierć jego ofiary godzi zarazem w dobro osobiste powoda, jakim jest prawo do życia w rodzinie – to takie naruszenie wymaga rekompensaty. Z art. 24 kc wynika domniemanie bezprawności, co w sposób korzystny dla pokrzywdzonego wpływa na rozłożenie ciężaru dowodu oraz ryzyka niewyjaśnienia okoliczności stanu faktycznego, od których bezprawność zależy. Z kolei treść art. 23 kc stanowi o katalogu dóbr osobistych, który ma charakter otwarty. Przepis ten wymienia dobra osobiste człowieka pozostające pod ochroną prawa cywilnego w sposób przykładowy, uwzględniając te dobra, które w praktyce mogą być najczęściej przedmiotem naruszeń. Nie budzi jednak wątpliwości, że przedmiot ochrony oparty na podstawie art. 23 kc i 24 kc jest znacznie szerszy. Należy uznać, że ochronie podlegają wszelkie dobra osobiste rozumiane jako wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym uznaje się za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę. W judykaturze uznano, że do katalogu dóbr osobistych niewymienionych wprost w art. 23 kc należy zaliczyć również, m.in. pamięć o osobie zmarłej, prawo do intymności i prywatności życia, prawo do planowania rodziny lub płeć człowieka.

Nadto nie ulega żadnej wątpliwości, że rodzina jako związek najbliższych sobie osób, które łączy szczególna więź wynikająca z zawarcia małżeństwa, czy też pokrewieństwa, podlega ochronie prawa. Dobro rodziny jest nie tylko wartością powszechnie akceptowaną społecznie, ale także wartością uznaną za dobro podlegające ochronie prawnej.

Ustawodawca w art. 71 Konstytucji RP wskazał jednoznacznie, że Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej ma obowiązek uwzględniania dobra rodziny. Dobro rodziny wymienia także art. 23 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zaliczając obowiązek współdziałania dla dobra rodziny do podstawowych obowiązków małżonków. Wynika z tego, że więź rodzinna odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny m.in. poczucie stabilności, wzajemne wsparcie obejmujące sferę materialną i niematerialną oraz gwarantuje wzajemną pomoc w wychowaniu dzieci i zapewnieniu im możliwości kształcenia. Należy zatem przyjąć, że prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste jej członków i podlega ochronie na podstawie art. 23 kc i 24 kc (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r., sygn. akt IV CSK 307/09).

W literaturze zwraca się uwagę, że na rozmiar krzywdy mają przede wszystkim wpływ: dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia (np. nerwicy, depresji), roli w rodzinie pełnionej przez osobę zmarłą, stopień w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości i zdolności jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy, wiek pokrzywdzonego (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2011 r., III CSK 279/10, LEX nr 898254).

W ocenie Sądu roszczenie powódek jest uzasadnione co do zasady. Jednakże żądane kwoty zadośćuczynienia po 50.000,00 zł, są wygórowane.

Podstawową przesłanką warunkującą domaganie się zadośćuczynienia jest doznanie szkody niemajątkowej (krzywdy). Krzywda ta utożsamiana jest z negatywnymi przeżyciami

w sferze psychicznej jednostki i musi być konsekwencją naruszenia dóbr osobistych, a nie majątkowych. W przypadku szkody niemajątkowej chodzi przede wszystkim o cierpienia psychiczne. Inaczej mówiąc, jest to szkoda niemajątkowa, która objawia się przede wszystkim w dotkliwych ujemnych przeżyciach psychicznych, bólu, żalu, poczucia straty, osamotnienia, braku oparcia otrzymywanego dotychczas od bliskiej osoby. W sytuacjach, gdy zaburzenia emocjonalne osób po stracie osoby najbliższej nie doprowadziły do zaburzeń psychicznych, które wymagałyby interwencji medycznej (np. konieczności podjęcia terapii), krzywda ta

z trudem poddaje się obiektywizacji, a tym samym racjonalnej ocenie. Można jednak sformułować pogląd, że w przypadku najbliższych członków (matki, męża, dzieci czy wnuków) normalnie funkcjonującej rodziny - takie przeżycia psychiczne będą typowe,

a istnienie takiej krzywdy ma charakter oczywisty, notoryjny i jest wręcz objęte domniemaniami faktycznym

W kwestii kryteriów przyznawania zadośćuczynienia to z uwagi na brak jednoznacznych przesłanek dotyczących wysokości zadośćuczynienia Sąd kierował się przesłankami, które wielokrotnie pojawiają się w orzecznictwie dotyczącym zadośćuczynienia, o którym mowa

w art. 445 kc. W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że zadośćuczynienie winno mieć charakter kompensacyjny oraz przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość, nie może mieć charakteru stricte i wyłącznie symbolicznego, a nadto powinno stanowić przynajmniej

w części zaspokojenie z powodu śmierci osoby bliskiej. Poza powyższym przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia winno się brać pod uwagę stopień nasilenia cierpienia psychicznego, ich długotrwałość, a także wiek poszkodowanego oraz rodzaj więzi jaka łączyła daną osobę z osobą zmarłą.

Trzeba się zgodzić z poglądem, że śmierć osoby najbliższej powoduje naruszenie dobra osobistego osoby związanej emocjonalnie ze zmarłym. Nie każdą więź rodzinną niejako automatycznie należy zaliczyć do katalogu dóbr osobistych, lecz jedynie taką, której zerwanie powoduje ból, cierpienie i rodzi poczucie krzywdy. Osoba dochodząca roszczenia na podstawie art. 448 kc powinna zatem wykazać istnienie tego rodzaju więzi, stanowiącej jej dobro osobiste podlegające ochronie.

W niniejszej sprawie powódki do chwili obecnej nie mogą pogodzić się ze stratą brata, mimo że od jego śmierci upłynęło prawie 9 lat. Wiadomość o śmierci brata była dla nich niewątpliwie dramatycznym doświadczeniem i przeżywały wówczas duży wstrząs psychiczny. Powódki przy każdej okazji odwiedzają grób brata, zachowały po nim pamiątki, zdjęcia.

W związku z tym powódki odczuwają przygnębienie, apatię, zniechęcenie i mają poczucie krzywdy, niemożliwej do naprawienia. Podkreślić należy, iż po przeżytej traumie u powódki M. W. wystąpiła silna depresja, która uniemożliwiła jej normalne funkcjonowanie. Powódka ze względu na zły stan psychiczny zmuszona była przerwać na okres 3 miesięcy studia i podjąć stosowną terapię psychiatryczną.

Przy określaniu wysokości żądanego roszczenia Sąd wziął również pod uwagę, iż w przedsądowym zawiadaniu do spełnienia roszczenia powódki wysokość zadośćuczynienia oceniły na kwoty po 30.000,00 zł.

Z powyższych względów Sąd również uznał, że zasadnym jest w okolicznościach przedmiotowej sprawy zasądzenie na rzecz powódek kwot po 30.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia.

Zdaniem Sądu przyznane zadośćuczynienia są adekwatne do stopnia doznanej przez nich krzywdy, uwzględniają właśnie kompensacyjną rolę tegoż świadczenia, a przy tym mieszczą się w rozsądnych granicach, nie zaburzających jednak postulatu ekonomicznie odczuwalnej wartości.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego określenia początkowej daty płatności odsetek, podkreślić należy, że dłużnik popada w opóźnienie, jeśli nie spełnia świadczenia

w terminie. W myśl art. 455 kc, termin spełnienia świadczenia wyznacza przede wszystkim treść zobowiązania. Termin ten może też wynikać z właściwości zobowiązania. Jeżeli nie można go oznaczyć według pierwszego lub drugiego kryterium, to wówczas zobowiązanie ma charakter bezterminowy. O przekształceniu takiego zobowiązania w zobowiązanie terminowe decyduje wierzyciel przez wezwanie dłużnika do wykonania. Zaznaczyć trzeba, że na gruncie kodeksu cywilnego z chwilą nadejścia terminu spełnienia świadczenia roszczenie wierzyciela wobec dłużnika staje się wymagalne (zob. art. 120 kc). W zależności od tego, czy dłużnik za uchybienie terminu odpowiada czy też nie, skutek uchybienia przybiera postać opóźnienia (art. 481 § 1 kc) lub zwłoki (art. 476 kc) – por. orzeczenie SN z dnia 28.06.2005r.

I CK 7/2005. Z charakteru świadczenia w postaci zadośćuczynienia, którego wysokość zależna jest od oceny rozmiaru doznanej krzywdy, wynika, że obowiązek jego niezwłocznego spełnienia w niniejszej sprawie powstał po okresie jednego miesiąca od wezwania strony pozwanej do dobrowolnego uiszczenia należnych powódkom zadośćuczynienia, które nastąpiło z chwilą otrzymania przez pozwany Zakład w dniu 27.05.2013 r. pisma pełnomocnika powódek. W

konsekwencji, mając na uwadze treść art. 481 § 1 kc, w sprawie należało zdaniem Sądu przyjąć za datę dzień 27.06.2013 r. od którego powódcom przysługiwały odsetki ustawowe, bowiem od tego momentu świadczenie stało się wymagalne.

Orzeczenie o kosztach procesu uzasadnia zasada stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu wyrażona w art. 100 kpc, zgodnie z którą strony powinny ponieść koszty w takim stopniu, w jakim przegrały sprawę. Z kwot po 50.000,00 zł, stanowiących wartość przedmiotu sporu, zostały zasądzone kwoty po 30.000,00 zł, stanowiące 60% wartości przedmiotu sporu. Skoro powództwa zostały uwzględnione w 60%, to powódce M. W. należy zwrot poniesionych kosztów w kwocie 2.950,20 zł (4.917,00 zł x 60%), a stronie pozwanej 966,80 zł (2.417,00 zł x 40%). Po kompensacie na korzyść powódki pozostaje kwota

1.983,40 zł. Wobec powyższego Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki M. W. powyższą kwotę tytułem zwrotu kosztów procesu.

Natomiast powódce B. W. należy zwrot poniesionych kosztów w kwocie 1.450,20 zł (2.417,00 zł x 60%), a stronie pozwanej 966,80 zł (2.417,00 zł x 40%). Po kompensacie na korzyść powódki pozostaje kwota 483,40 zł. Wobec powyższego Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki B. W. powyższą kwotę tytułem zwrotu kosztów procesu.

Z uwagi, iż powódka B. W. została zwolniona od ponoszenia kosztów sądowych w całości, Sąd, na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego

w P. opłatę sądową od pozwu w wysokości 1.500,00 zł (2.500,00 zł x 60 %).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.